

Lägesrapport från Samiskt språkcentrum De samiska språken i Sverige 2018

Lägesrapport om situationen för de samiska språken 2018

Stuehkie/Stockhoalbma/Stockhoalmma

2019-05-15

Sylvia Sparrock

Samiskt Språkcentrum, Sametinget

sylvia.sparrock@sametinget.se

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger

unesco.org

About Atlas

Endangered Languages

Atlas of languages in danger

Previous editions (1996, 2001)

Editors and contributors

Language mapping

Contribute your comments

Browsing functionalities

RESOURCES

Interactive Atlas

Statistics

Download dataset

INTERACTIVE ATLAS

UNESCO Interactive Atlas of the World's Languages in Danger

The online edition of the Atlas is complementary to the print edition. It does not reproduce the regional and thematic chapters of the print version, but it offers additional information on the listed endangered languages. Via this interface, you can browse through them, using combinations of search criteria and/or zooming in the map below (see [Browsing functionalities](#)). For more detailed information, please consult the [Languages mapping](#), [Contribute your comments](#) and [FAQ](#) pages.

For remarks on a specific language, please use the in-built forms ('submit a comment' tab) of the Interactive Atlas. If you wish to suggest an endangered language to be included in the Atlas, please fill in this form.

For more general comments, please email atlas_AT_unesco.org.

Search tools

Country or area

- All -

Language name

Number of speakers from

Vitality

- All -

ISO 639-3 code

to

♀ vulnerable

🟡 definitely endangered

🟠 severely endangered

🔴 critically endangered

⚫ extinct

R = Revitalized

[more on vitality](#)

Search languages

Clear Search

Number of languages found : 2465

Unescos kriterier

”Language Vitality and Endagerment”

- Sex av kriterierna (nr 1-6) är till för att bedöma livskraften hos hotade språk,
- två av dem bedömer språkliga attityder (nr 7 och 8)
- och (nr 9) bedömer behovet av dokumentation.

Slutsatser 2018

- **Fler samiska språkcentra**
- **Samisk språklag och internationella konventioner**
- **Strävan efter fler lärare i samiska**
- **Samiska studier på högre nivå**
- **Sámi giellagáldu**

Fokus 2018

- Intervju med förskolechefer och föräldrar inför lagändring (2009:724) och skollagen (2010:800) avseende rätten till samiska i förskola i förvaltningskommunerna.
Den tid barnen får höra/tala/lära sig samiska på förskolan. Kap 6
- Modersmålsundervisning – redovisning av grundskolan, elevers rätt till och möjlighet till modersmål samiska. Kap 6
- Marie B. Hagsgård rapport “Det samiska språket - frågor om Sveriges internationella åtaganden”. Kap 7
- #instagiella/#instagiella/#instagiälla/#instagiele avslutades oktober 2018. Kap 5

Kartläggning huruvida de samiska förvaltningskommunerna erbjuder samisk förskoleverksamhet – den tid barnen får höra/tala/lära sig samiska på förskolan

Intervju med förskolechefer som omfattar 10 kommuner (av 25) förvaltningskommuner

Staare, Suorssá, Straejmie, Máláge, Kråavvan Luspie, Vualtjere, Árviesjávrrie, Árjepluovve, Ubmeje, Bïenjedaëlïe/Herjedaëlïe.

Ej tillfrågade - Fyra kommuner med avtal Sameskolstyrelsen:

Giron, Váhtjer/Jiellevárre, Jáhkámåhkke/Dálvvadis och Luspïe (Dearna)).

Bli behörig lärare i samiska

Utbildningen vänder sig både till dig som är legitimerad lärare men saknar behörighet i samiska, och till dig som saknar lärarutbildning men har kunskaper i samiska.

Innehåll på denna sida

[Anmäl intresse till utbildningen](#)

[Om utbildningen](#)

[Utbildningen är kostnadsfri](#)

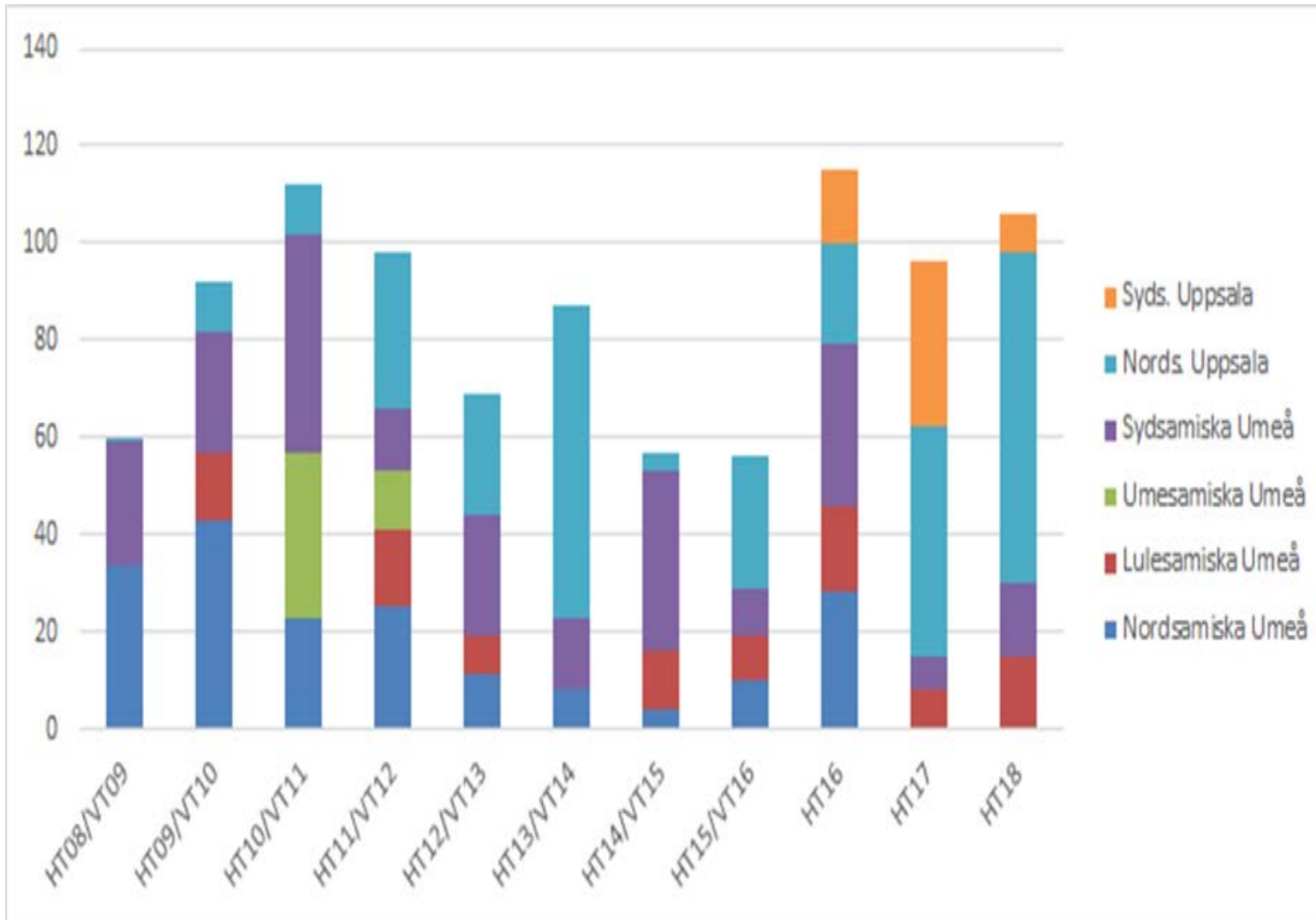
Anmäl intresse till utbildningen

Det är löpande antagning till utbildningen. Du kan själv göra en intresseanmälan men

Antalet registrerade universitetsstudenter i samiska 2008-2018 från nybörjarnivå till och med B-nivå vid Ume- och Uppsala universitet

– Norge har et stort forsprang på Sverige

En stor drøm: – Å få mulighet til å bidra til å utdanne sørsamiske lærere er en stor drøm, sier nystilsette Mikal ved Nord universitet. Foto: Bjørnar Leknes.

Modersmål i samiska källa: Skolverket och SamS

Tabell 1. Undervisning i modersmål samiska i grundskolan samt i sameskolan de senaste åren.

*) Enligt Sameskolstyrelsen var antalet elever 158 under 2017/18 och 161 under 2018/19 och 100% av Sameskolornas elever läser samiska.

***) Statistiken i denna rad kommer från Sameskolstyrelsen och kan eventuellt inte helt stämma gentemot Skolverkets siffror i tabellen

Samiskaelever	2017/18		2018/19	
	Antal	Andel	Antal	Andel
”Berättigade”, enligt Skolverket	839		919	
Samtliga som deltar i modersmål samiska	600	72%	643	70%
Varav elever i sameskolor åk 1-6*	155	98%	159	100%
Integrerad samisk undervisning åk 1-9 med SamS**	226	100%	270	100%
Återstår: Elever som söker modersmål samiska i andra kommuner	458 (839-155-226)		490 (919-159-270)	
Elever som får modersmål samiska i andra kommuner	213 (600-155-226)	47%	214 (643-159-270)	44%

Antal elever med modersmålsundervisning källa:Skolverket

Modersmål samiska	2017/18		2016/17	
	"berättigade"	deltagare	"berättigade"	deltagare
SAMISKA (ospecificerat)	82	36	85	37
NORDSAMISKA	349	271	292	198
LULESAMISKA	92	71	63	35
PITESAMISKA	14	7	12	<5
UMESAMISKA	58	29	56	<5
SYDSAMISKA	244	186	222	164
Totalt	839	600	730	461

<https://www.sametinget.se/127113>

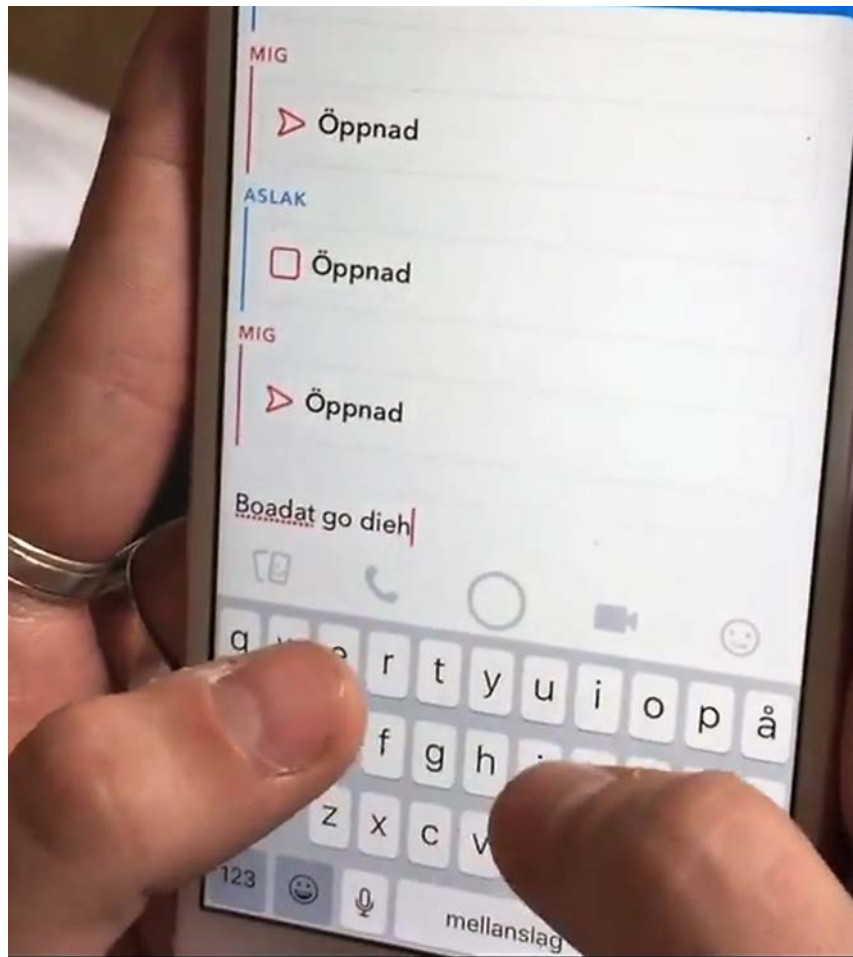
Det samiska språket
-frågor om Sveriges
internationella
åtaganden

Marie B. Hagsgård

Ungdomsprojekt

#instagiella
#instagiella
#instagiälla
#instagiele

Mentorprogram

Nordsamiskt - Samarbete med Samernas utbildningscentrum startades 15 lärlingar med tillhörande mentorer. Avslutas juni 2019

Jåhkågaska sameby –

Byte av arbetspråk i vardag– svenska till lulesamiska.

Kvällsträffar med tema ex natur, renens utseende, renmärken, slakttermer

Språkkurser – muntliga

Avslutas maj 2019

Språkspärr: Handledarkurs i språkspärrsmetodik

Samarbete med Isak Saba Senter och Vuoltjeren tjjelte

Fler som kan anordna föreläsningar om språkspärr och anordna kurser

Språkbad: Åk 5-6

Samarbete med Sameskolstyrelsen och Lycksele kommun

För elever inom Samskolstyrelsens verksamhetsområde

Flygplatsen i Vuoltjere, Souht Lapland Airport har sydsamiska på sina skyltar

Riksdagsseminarium, Stockholm

Giitu!
Gijtto!
Gijttuo!
Gæjhtoe!

